

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№1

1 INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**MODERN TRENDS
IN THE DEVELOPMENT
OF ECONOMY,
TECHNOLOGY
AND INDUSTRY**

JANUARY 15-17, 2025
TORONTO, CANADA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

1 International Scientific and Practical Conference
**«Modern Trends in the Development of
Economy, Technology and Industry»**

Collection of Scientific Papers

January 15-17, 2025
Toronto, Canada

UDC 01.1

Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry: Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity" with Proceedings of the 1 International Scientific and Practical Conference. January 15-17, 2025. Toronto, Canada. 190 p.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)
DOI 10.70286/ISU-15.01.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The collection of scientific papers "International Scientific Unity" presents the materials of the participants of the 1 International Scientific and Practical Conference "Modern Trends in the Development of Economy, Technology and Industry" (January 15-17, 2025).

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-989-9 (series)

SECTION: ECONOMY

Velichko A., Kuzmenko O.

THE IMPORTANCE OF SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN THE
MODERN UKRAINIAN ECONOMY..... 46

Кирий В.В., Твердохлібов М.В.

ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ..... 48

Лега О., Яловега Л., Прийдак Т., Сіренко І.

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ
ПОСТАЧАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ..... 50

Гордієнко В.В., Бардакова В.І.

ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ
ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ..... 56

Слюсарчук Л., Ковальчук О.

НЕПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ НА ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В
УКРАЇНІ..... 59

Хахалін М.В.

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ДІЄВИЙ ФАКТОР
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА..... 63

Kuzmenko O., Zubov E.

TEORETICAL ASPECTS OF THE ECONOMIC MECHANISM OF
SOCIAL ENTERPRISES DEVELOPMENT..... 66

Осадчий М.Л.

РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ ВОДНОГО
ТРАНСПОРТУ..... 68

Вакуленко В.Л., Павленко О.М.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: РОЛЬ
СПОЖИВЧОГО КОШИКА У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ..... 74

Маршавін Ю.М., Маршавін О.Ю.

СТРУКТУРНІ ДЕТЕМІНАНТИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ
ЕКОСИСТЕМИ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ..... 76

2. Яремчук Ю. Є., Павловський П. В., Катаєв В. С., Сінюгін В. В./ Комплексні системи захисту інформації : навчальний посібник / Вінниця : ВНТУ, 2018. – 118 с.
3. Тітова В., Кльоц Ю., Волинець В., Петляк Н., Огородник М./ Розроблення політики інформаційної безпеки приватного підприємства./ Міжнародний науково-технічний журнал «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах». – 2024., №3, с.79–83.

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ ПОСТАЧАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

Лега Ольга

к.е.н., доцент

Яловега Людмила

к.е.н., доцент

Прийдак Тетяна

к.е.н., доцент

Сіренко Ігор

аспірант

Кафедра обліку і оподаткування

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

Внутрішньогосподарський контроль процесу постачання матеріальних цінностей є важливим інструментом для забезпечення ефективного управління матеріальними ресурсами на підприємстві [1, 2]. Його структура включає кілька ключових елементів.

Мета внутрішньогосподарського контролю - забезпечити ефективне, раціональне та цільове використання матеріальних ресурсів підприємства для мінімізації втрат, зниження витрат та покращення фінансових результатів.

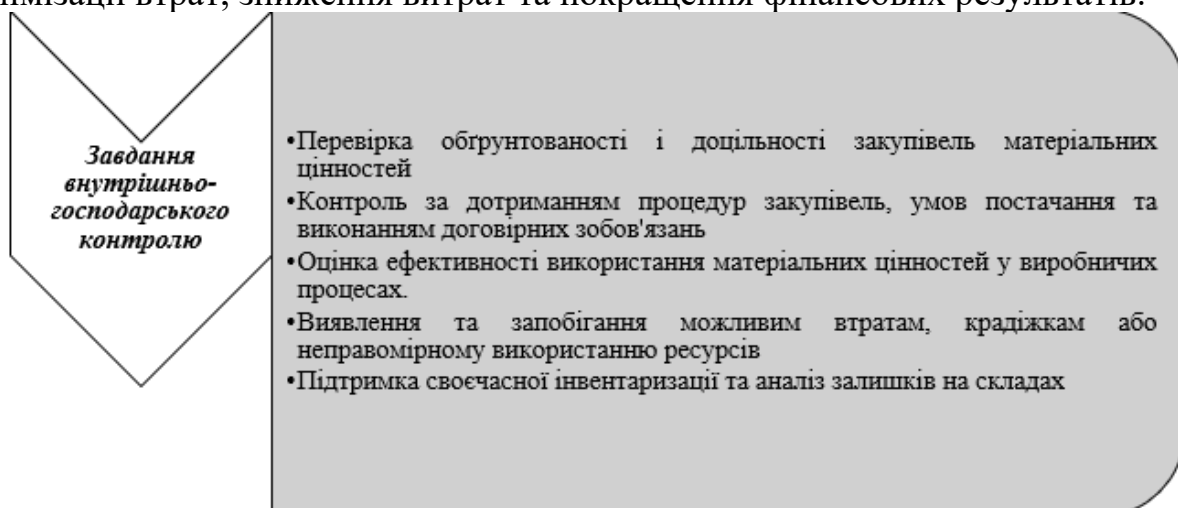

Рисунок 1. Завдання внутрішньогосподарського контролю

Методи внутрішньогосподарського контролю процесу постачання матеріальних цінностей на підприємстві є важливими для забезпечення точності обліку та ефективності використання ресурсів. Основні з них:

1. Інвентаризація – це перевірка фактичної наявності матеріальних цінностей та порівняння її з обліковими даними. Цей метод дозволяє: виявити розбіжності між фактичними залишками та обліковими записами; контролювати точність обліку і виявити можливі нестачі чи надлишки; проводити регулярні (наприклад, річні або квартальні) інвентаризації для запобігання зловживанням або крадіжкам; забезпечити звітність та прозорість використання матеріальних ресурсів для керівництва підприємства [3-4].

2. Аналіз документів – це метод, який полягає в перевірці супровідних документів, що підтверджують постачання та переміщення матеріальних цінностей. Сюди входить: перевірка накладних, рахунків-фактур, актів приймання, договорів з постачальниками, а також актів списання; оцінка правильності оформлення та відповідності фактичної кількості отриманих матеріалів до зазначених у документах; аналіз умов договорів на предмет виконання зобов'язань постачальників і контроль за вартістю та якістю отриманих товарів; виявлення можливих помилок, затримок або невідповідностей у процесах закупівель та отримання матеріалів [5-6].

3. Моніторинг витрат – це регулярне відстеження та аналіз витрат на матеріальні ресурси. Цей метод дозволяє: контролювати використання матеріальних цінностей відповідно до встановлених нормативів або планових показників; виявляти перевитрати або недовикористання ресурсів для оптимізації процесу постачання; проводити порівняння витрат у поточному періоді з попередніми періодами для аналізу динаміки споживання; забезпечувати економію ресурсів, виявляючи та запобігаючи необґрунтованим витратам.

4. Вибіркова перевірка полягає у проведенні контрольних оглядів окремих груп матеріальних цінностей або операцій. Цей метод включає: вибір об'єктів контролю (наприклад, окремі види матеріалів або транзакцій) для більш детальної перевірки; проведення раптових перевірок на різних етапах постачання, щоб уникнути фальсифікацій або порушень; оцінку якості постачання матеріалів і відповідності товарів стандартам підприємства; здійснення ефективного контролю в умовах обмежених ресурсів, коли повна інвентаризація є недоцільною або неможливою.

5. Оцінка постачальників та контроль якості постачань включає: перевірку історії співпраці з постачальником, його репутації, своєчасності постачання; аналіз умов, що постачальники пропонують (ціна, терміни, якість); контроль відповідності матеріалів стандартам та специфікаціям, що важливо для зниження дефектів і забезпечення стабільності виробництва; можливість вести облік продукції по постачальниках для подальшого аналізу [3-6].

Ці методи внутрішньогосподарського контролю процесу постачання матеріальних цінностей дозволяють підвищити точність обліку, знизити витрати на придбання матеріалів і зберегти матеріальні ресурси.

Учасники процесу внутрішньогосподарського контролю по обраній тематиці представлено на рис. 1.

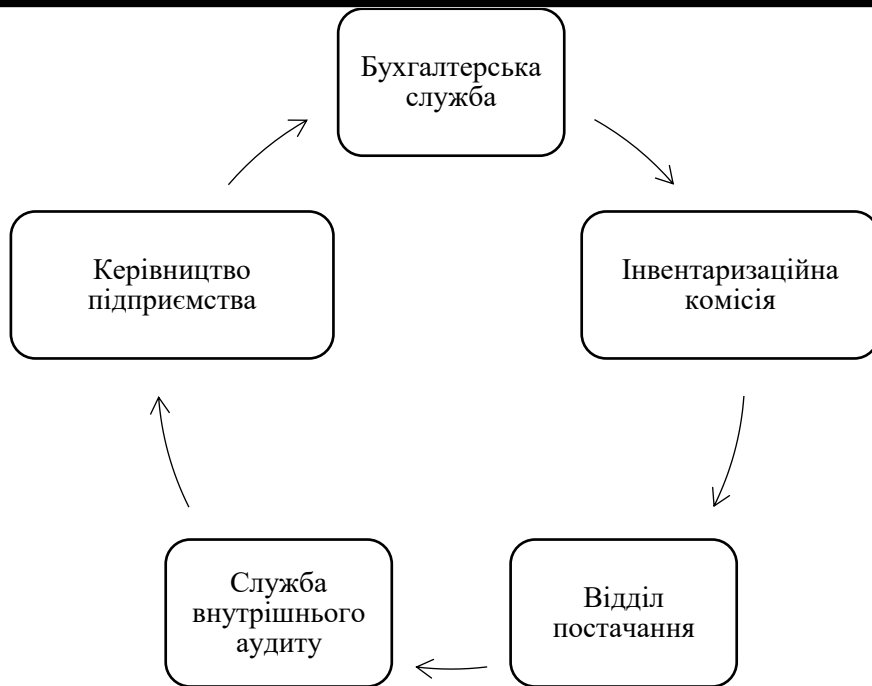

Рисунок 2. Учасники внутрішньогосподарського контролю

Тож, бухгалтерська служба - забезпечує облік та аналіз витрат на закупівлю і використання матеріальних ресурсів; інвентаризаційна комісія проводить інвентаризацію матеріальних цінностей, звіряє фактичні запаси з обліковими даними; відділ постачання: відповідає за процеси закупівлі, приймання та перевірку якості матеріальних цінностей; служба внутрішнього аудиту (за наявності): контролює дотримання внутрішніх регламентів, перевіряє правильність ведення обліку і відповідність стандартам; керівництво підприємства здійснює загальний контроль за виконанням процедур і приймає рішення щодо результатів перевірок.

Послідовність внутрішньогосподарського контролю процесу постачання матеріальних цінностей включає наступні основні етапи – таблиця 1.

Таблиця 1. Алгоритм внутрішньогосподарського контролю процесу постачання

Етапи	Хід дій
1	2
1. Планування контролю	визначення цілей, завдань і об'єктів контролю для забезпечення відповідності фактичного постачання запланованим показникам; вибір відповідальних осіб та розробка критеріїв оцінки постачальників, умов договорів і якості продукції; створення плану-графіку проведення перевірок та інвентаризацій
2. Аналіз договорів і умов постачання	оцінка умов, узгоджених із постачальниками: ціни, термінів доставки, якості продукції; перевірка дотримання зобов'язань постачальників щодо умов і строків постачання; аналіз договорів для виявлення можливих ризиків і забезпечення економічної доцільності закупівель
3. Перевірка документації	контроль супровідних документів: накладних, рахунків-фактур, актів приймання, тощо; звірка даних про кількість і якість отриманих матеріалів з обліковими даними; перевірка правильності оформлення документів і відповідності даних у них фактичним обсягам постачання

1	2
4. Інвентаризація матеріальних цінностей	проведення інвентаризації для перевірки наявності та фактичного стану запасів на складах; виявлення можливих розбіжностей між фактичними залишками та обліковими даними; підготовка акту інвентаризації з фіксацією всіх результатів перевірки
5. Оцінка якості матеріальних цінностей	перевірка якості продукції згідно з внутрішніми стандартами та технічними умовами; контроль відповідності матеріалів специфікаціям і технічним вимогам, що знижує ризик дефектів і втрат; аналіз відгуків виробничих підрозділів про якість продукції для прийняття рішення про доцільність подальшої співпраці з постачальником
6. Моніторинг витрат на постачання та аналіз обіговості запасів	контроль за використанням ресурсів відповідно до встановлених нормативів; перевірка витрат на матеріали для виявлення перевитрат або заощаджень; оцінка обіговості матеріальних ресурсів, що допомагає в оптимізації рівня запасів і уникненні надмірного накопичення
7. Аналіз результатів та підготовка звітності	систематизація даних, отриманих в результаті перевірок і контролю, в аналітичному звіті; оцінка ефективності роботи з постачальниками, зокрема за критеріями якості, своєчасності та вартості постачання; розробка рекомендацій для вдосконалення процесів закупівель і обліку матеріальних цінностей
8. Прийняття рішень за результатами контролю	впровадження коригувальних заходів на основі отриманих результатів для зниження ризиків і підвищення ефективності; розробка заходів для оптимізації витрат, поліпшення обліку і контролю за матеріальними ресурсами; удосконалення договірних умов із постачальниками для поліпшення якості продукції та умов співпраці

Ця послідовність допомагає забезпечити комплексний і системний підхід до внутрішньогосподарського контролю процесу постачання, що підвищує ефективність використання матеріальних ресурсів і прозорість обліку на підприємстві.

Удосконалення внутрішньогосподарського контролю процесу постачання матеріальних цінностей на сільськогосподарському підприємстві допомагає знизити ризики, пов'язані з неефективним використанням ресурсів, витратами та помилками у бухгалтерії. Способи удосконалення внутрішнього контролю процесу постачання представлено у табл. 2:

Таблиця 2. Шляхи удосконалення внутрішнього контролю процесу постачання

Напрямки поліпшення	Порядок дій
1	2
1. Забезпечення чіткої організації контролю	
Розподіл обов'язків	Для забезпечення ефективного контролю необхідно чітко розподіляти функції між підрозділами підприємства (відділ постачання, бухгалтерія, складський облік, відділ контролю тощо). Це дозволяє уникнути дублювання функцій і підвищити ефективність контролю
Окремі контрольні точки	Визначення ключових моментів у процесі постачання, таких як приймання товару, перевірка документів, контролювання витрат і запасів, має бути під контролем з боку відповідальних осіб

1	2
2. Документування всіх етапів процесу постачання	
Уніфікація документообігу	Створення чіткої процедури для документування кожного етапу постачання ТМЦ: від отримання замовлення, укладання договору до приймання матеріалів на склад і внесення даних у бухгалтерію. Це дозволяє відслідковувати всі етапи постачання та уникнути помилок
3. Використання автоматизованих систем для контролю	
Впровадження облікових систем	Використання програмних засобів для автоматичного обліку матеріальних цінностей і контролю за постачанням. Це дозволяє зменшити людський фактор і підвищити точність обліку та контролю
Системи для моніторингу запасів	Встановлення програмних засобів для постійного моніторингу залишків матеріальних цінностей на складах. Це дозволяє оперативно реагувати на зміни та виявляти недостачу чи надлишки матеріалів
4. Періодичні інвентаризації та перевірки	
Планові інвентаризації	Регулярні інвентаризації, як фізичних запасів, так і документів, що підтверджують процес постачання, дозволяють перевірити відповідність фактичних і облікових даних. Це дозволяє виявити можливі недостачі, помилки чи порушення
Контролювання відповідності між документами та фактичним станом	Перевірка відповідності накладних, актів приймання та інших документів фактичному стану матеріальних цінностей, що надійшли на підприємство
5. Аналіз ефективності постачання та витрат	
Аналіз витрат	Проведення регулярного аналізу витрат на постачання матеріальних цінностей для виявлення можливих неефективностей у процесі закупівлі або транспортування. Це дозволяє вчасно виявляти проблеми та коригувати процеси
Контроль за виконанням договорів	Регулярний контроль виконання умов договорів з постачальниками, що дозволяє мінімізувати ризики несвоєчасних поставок або невідповідності якості
6. Контроль за виконанням бюджетів та планів	
Порівняння планових та фактичних показників	Здійснення порівняльного аналізу між плановими та фактичними витратами на закупівлю матеріальних цінностей. Це дозволяє виявляти відхилення та вживати заходів для їх коригування
Аналіз ефективності використання ресурсів	Порівняння витрат на постачання з реальними потребами підприємства, що дозволяє зменшити надлишкові витрати та оптимізувати процес закупівель
7. Внутрішні аудити та ревізії	
Регулярні внутрішні аудити	Проведення перевірок всіх етапів постачання матеріальних цінностей з метою виявлення можливих порушень, перевірки правильності обліку та документообігу
Аудит виконання фінансових зобов'язань	Перевірка того, як підприємство виконує свої фінансові зобов'язання перед постачальниками, а також чи не виникають фінансові ризики, пов'язані з недоплатами чи переплатами
8. Інформування та звітність	
Створення звітів для контролю	Формування звітів для керівництва підприємства щодо постачання матеріальних цінностей, що дозволяє оцінити ефективність процесів і виявити слабкі місця

1	2
Перегляд результатів контролю	Регулярний перегляд результатів внутрішнього контролю, що дозволяє удосконалювати процеси та знижувати можливі ризики у постачанні матеріальних цінностей

Зазначені шляхи удосконалення внутрішньогосподарського контролю дозволить мінімізувати ризики, підвищити ефективність процесу постачання матеріальних цінностей та забезпечити точність і прозорість у фінансовій звітності підприємства.

Список використаних джерел

1. Лега О. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Сіренко О. В., Яловега Л. В. Облік витрат та калькулювання собівартості допоміжних виробництв у сільському господарстві. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 10. С. 40–47. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.10.40>. (дата звернення 01.01.2025).
2. Плаксієнко В.Я., Яловега Л.В., Лега О.В., Прийдак Т.Б., Мокієнко Т.В., Канцедал Н.А. Управлінський облік: навч. посібник [для студ. вищих навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астрая», 2018. 250 с.
3. Оляднічук Н.В. Удосконалення обліку та аудиту розрахунків із постачальниками та підрядниками. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. С. 86-92. URL: <https://lib.udau.edu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/56218358-59c2-4c98-af17-4e63c191430c/content> (дата звернення 01.01.2025).
4. Кулинич М., Мельник К., Садовська І., Мельник Д. (2024) Нормативно-правове забезпечення обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. 3, 39 (Nov. 2024), 42–50. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-42-50>. (дата звернення 01.01.2025).
5. Шот А. П., Сівак В. С. Аналітичне забезпечення обліку і контролю виконання договірних зобов'язань з постачальниками. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 30. (дата звернення 01.01.2025).
6. Лега, О., Яловега, Л., & Прийдак, Т. (2022). Договірна політика та податкові ризики в умовах невизначеності. Цифрова економіка та економічна безпека, (3 (03)), 41–46. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.3-8> (дата звернення 01.01.2025).